O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

Samarqand iqtisodiyot va
servis instituti rektori
M.E. Po'latov

2024 yil "29" 08

Ro'yxatga olindi: №
2024 yil "29" 08

SUG`URTA ISHI

FANI BO'YICHA

O'QUV DASTURI

Kunduzgi ta'lim uchun

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv

Ta'lim yo'nalishi: 60411700 - Logistika (yo'nalishlar bo'yicha)
60412500 – Marketing (faoliyat yo'nalishlari bo'yicha)
60411400 - Inson resurslarini boshqarish

SAMARQAND – 2024

Fan/modul kodi INSBUS6		O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 4	Kreditlar 6
Fan/modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 4
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Sug'urta ishi	72	108	180

2 **I. Fanning mazmuni**

"Sug'urta ishi" fanini o'rganishdan asosiy maqsad – iqtisodiyotning moliyaviy siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirishda turli sohalarda moliyaviy munosabatlarni tashkil etishning nazariy va huquqiy asoslarini biladigan, zamonaviy tayyorgarlik talablariga javob beradigan bo'lajak yuqori malakali iqtisodchilarni shakllantirishdan iborat.

Ushbu o'quv dasturi asosida fanning maqsadi - talabalarga sug'urta sohasi da amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlarning tub mohiyatini, sug'urta faoliyatini amalga oshirishning huquqiy asoslari va sug'urta bozorini davlat tomonidan tartibga solish bo'yicha nazariy va amaliy bilimlami shakllantirishdan iborat.

"Sug'urta ishi" fanining asosiy vazifasi moliyaviy resurslarni tashkil etish va boshqarishning nazariy, huquqiy va tashkiliy asoslari sohasidagi bilimlarni shakllantirish, tegishli ko'nikma va malakalarni egallashdan iborat.

3 **II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)**

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Sug'urtaning iqtisodiy mohiyati va uning bozor munosabatlarida tutgan o'rni

Fanning perdmeti va ob'ekti. Sug'urta haqida tushuncha. Sug'urta iqtisodiy kategoriyasining muhim belgilari. Sug'urta bozor infratuzilmasi va uning tarkibiy qismi. Sug'urta fondlari va ularning shakllanishi. Markazlashgan sug'urta fondlari. O'z-o'zini sug'urtalash fondlari. O'z-o'zini sug'urtalash fondlarining afzallik va kamchilik tomonlari. Sug'urtaning funksiyalari. Sug'urta fondini tashkil etish bilan bog'liq funksiyasi. Sug'urta fondidan foydalanish bilan bog'liq funksiyasi. Nazorat qilish funksiyasi.

2-mavzu. Sug'urta munosabatlarida qo'llaniladigan ibora va tushunchalar

Sug'urta zaxiralarini shakllanishi bilan bog'liq atamalar. Sug'urtalovchi va sug'urtalanuvchi. Sug'urta shartnomasi va sug'urta polisi. Sug'urta ob'ekti va sub'ekti. Sug'urta tarifi va sug'urta mukofoti. Sug'urta munosabatlarida qatnashuvchi tomonlarning huquq va majburiyatlari. Sug'urta zaxiralaridan foydalanish bilan bog'liq atama va tushunchalar. Sug'urta hodisasi. Sug'urta summasi va sug'urta qoplamasi. Sug'urta javobgarligi hajmi. Sug'urta riski. Sug'urta dalolatnomasi. Franshiza. Xalqaro sug'urta atamalar: "YAshil karta", "SIF", "KOF" tushunchalari.

3-mavzu. Sug'urta faoliyatini amalga oshirishning huquqiy asoslari va sug'urta kompaniyalarining tashkiliy-huquqiy shakllari

Sug'urtaning qonuniy asoslari va uning mazmuni. Sug'urta qonunchiligi va uning tarkibiga kiruvchi qonunchilik hujjatlari. Umumiy sug'urta qonunchiligi. Maxsus sug'urta qonunchiligi. Sug'urta qonunchiligida Fuqarolik Kodeksi va undagi 52-bobning tutgan o'rni va ahamiyati. O'zbekiston Respublikasining "Sug'urta faoliyati to'g'risida"gi Qonuni: uning tuzilishi va mazmuni. Davlat sug'urta nazoratining me'yoriy-huquqiy hujjatlari, ularning qabul qilinish tartibi va Adliya vazirligida davlat ro'yxatiga olinishi. Sug'urta tashkilotlarining ustav kapitali.

4-mavzu. Sug'urta bozori va uni davlat tomonidan tartibga solish

Sug'urta bozori tushunchasi va uning ishtirokchilari. Sug'urta bozorining professional ishtirokchilari. Sug'urta bozori rivojlanishini aks ettiruvchi asosiy ko'rsatkichlar. Sug'urta bozorini hududiy joylashuvi bo'yicha turlari. Mintaqaviy sug'urta bozori va uni tashkil etilishi. Xalqaro sug'urta bozori va uning namoyon bo'lish xususiyatlari. Sug'urta bozori infratuzilmasining sug'urta bozori rivojlanishidagi ahamiyati.

5-mavzu: Sug'urta kompaniyasining moliyaviy asoslari

Shaxsiy sug'urta va uning kelib chiqish tarixi. SHaxsiy sug'urta ob'ekti va sub'ekti. Shaxsiy sug'urtaning turlari: hayot sug'urtasi; tibbiy sug'urta; maktab o'quvchilarining baxtsiz hodisalardan sug'urtalash; fuqorolarni baxtsiz hodisalardan sug'urtalash; fuqorolarning sog'ligini kasalliklardan sug'urtalash; fuqoroni ma'lum yoshgacha etishishini sug'urtalash; vafot etish holatidan uzoq muddatli sug'urtalash; chet elga ketuvchilarni kasalliklardan sug'urtalash. zarurligi va shartlari. Baxtsiz hodisalardan ehtiyot shart sug'urta qilish. Sug'urta muddati; sug'urta hodisalari; tomonlarning huquq va majburiyatlari; umumiy istisnolar; tibbiy xizmat haqini to'lash va uni tashkil etish. Majburiy davlat sug'urtasi haqida tushuncha. Harbiy xizmatchilarni majburiy davlat sug'urtasi–ijtimoiy muhofazaning muhim vositasi. Sug'urta tarifi va sug'urta summasi. Sug'urta mukofotini hisoblash va sug'urtalovchiga to'lash muddati. Sug'urta polisini rasmiylashtirish. Umumiy istisnolar. Sug'urta summalarini to'lash bilan bog'liq hujjatlarni rasmiylashtirish.

6-mavzu: Shaxsiy sug'urta

Shaxsiy sug'urta va uning kelib chiqish tarixi. Shaxsiy sug'urta ob'ekti va sub'ekti. Shaxsiy sug'urtaning turlari: hayot sug'urtasi; tibbiy sug'urta; maktab o'quvchilarining baxtsiz hodisalardan sug'urtalash; fuqorolarni baxtsiz hodisalardan sug'urtalash; fuqorolarning sog'ligini kasalliklardan sug'urtalash; fuqoroni ma'lum yoshgacha etishishini sug'urtalash; vafot etish holatidan uzoq muddatli sug'urtalash; chet elga ketuvchilarni kasalliklardan sug'urtalash. zarurligi va shartlari. Baxtsiz hodisalardan ehtiyot shart sug'urta qilish. Sug'urta muddati; sug'urta hodisalari; tomonlarning huquq

va majburiyatlari; umumiy istisnolar; tibbiy xizmat haqini to‘lash va uni tashkil etish. Majburiy davlat sug‘urtasi haqida tushuncha. Harbiy xizmatchilarni majburiy davlat sug‘urtasi–ijtimoiy muhofazaning muhim vositasi. Sug‘urta tarifi va sug‘urta summasi. Sug‘urta mukofotini hisoblash va sug‘urtalovchiga to‘lash muddati. Sug‘urta polisini rasmiylashtirish. Umumiy istisnolar. Sug‘urta summalarini to‘lash bilan bog‘liq hujjatlarni rasmiylashtirish

7-mavzu: Javobgarlikni sug‘urta qilish

Fuqarolik javobgarligi haqida tushuncha. Sug‘urta ob’ektlari va sub’ektlari. O‘zbekiston Respublikasining ”Transport vositalari egalarining fuqarolik javobgarligini majburiy sug‘urta qilish to‘g‘risida” Qonunning iqtisodiy mazmuni. “Ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy sug‘urta qilish to‘g‘risida”gi Qonunning mazmun mohiyati. Xorijiy avtotransport vositalari egalarining uchinchi shaxslar oldidagi fuqarolik javobgarligini sug‘urta qilish. Kasbiy javobgarlik sug‘urtasi. Sug‘urta tarifi va sug‘urta summasi. Sug‘urta mukofotini to‘lash va sug‘urta polisini rasmiylashtirish. Sug‘urtalashning asosiy shartlari: sug‘urta risklari; tomonlarning huquq va majburiyatlari; umumiy istisnolar; sug‘urta muddati; regress va subrogatsiya. Sug‘urta shartnomasini bekor qilish va tugatish. Sug‘urta hodisasi ro‘y berganda taqdim etiladigan hujjatlar. Etkazilgan zararlarni aniqlash, to‘lanadigan sug‘urta summalarini hisoblash va ularni sug‘urta dalolatnomasida aks ettirilishi.

8-mavzu: Majburiy davlat sug‘urta turlari va ularni o‘ziga xos xususiyatlari

Majburiy sug‘urta haqida tushuncha va uni o‘tkazishdagi asosiy shartlar. Majburiy sug‘urtani amalga oshirishning huquqiy asoslari. Yo‘lovchilarni baxtsiz hodisalardan majburiy sug‘urtalash: sug‘urta tariflari va summasi, shartlari. Sug‘urta hodisasi ro‘y berganda tomonlar o‘rtasida yuzaga keladigan o‘zaro munosabatlar. Mudofaa vazirligi, Ichki ishlar vazirligi, Favqulodda vaziyatlar vazirligi va Milliy xavfsizlik xizmati harbiy xizmatchilari hamda xodimlarini majburiy davlat sug‘urtasi.

9-mavzu: Yuridik va jismoniy shaxslarning mol-mulkini sug‘urtalash

Mulk sug‘urtasining mohiyati. Sug‘urta ob’ekti va sub’ektlari. Sug‘urtalashning asosiy shartlari. Sug‘urta tarifini hisoblash. Sug‘urta mukofotini to‘lash. Sug‘urta polisini rasmiylashtirish. Sug‘urta shartnomasini kuchga kirishi va ijro etilishi. SHartli va shartsiz franshiza. Sug‘urta monitoringi. Umumiy istisnolar. Subrogatsiya va regress. Sug‘urta da’volarini ko‘rib chiqish va tartibga solish mexanizmi. Avtotransport vositalarini sug‘urtalashning zarurligi. Sug‘urta manfaati. Avtotransport vositalarini sug‘urtasi bo‘yicha sug‘urta shartnomalari tuzish. Sug‘urta risklari. Avtotransport vositalarini sug‘urtasi bo‘yicha tarif stavkalarini aniqlanishi. Sug‘urta mukofotini hisoblash va to‘lash. Avtotransport

sug‘urtasida franshiza. Sug‘urta polislarini rasimiylashtirish va taqdim etish. Avtotransport sug‘urtasida yo‘l qo‘yiladigan umumiy istisnolar. Havo transportini sug‘urtasi. YUklarni sug‘urtasi. Qishloq xo‘jaligi sug‘urtasi.

10-mavzu: Qishloq xo‘jaligini sug‘urtalash

Qishloq xo‘jalik hayvonlarini sug‘urta qilishning zarurligi va ahamiyati. Sug‘urta sub’ekti va ob’ekti. Sug‘urta faoliyati klassifikatori 8 va 9-klasslarining mazmun-mohiyati. Sug‘urtalovchi va sug‘urtalanuvchilar hamda ular o‘rtasidagi munosabatlarni shartnoma orqali tartibga solish asoslari. Benefitsiar. Qishloq xo‘jaligi tovar ishlab chiqaruvchilariga tegishli mol-mulklar va ularni sug‘urta qilishning zarurligi. Qishloq xo‘jalik ekinlari bo‘yicha hosilni kamayishi natijasida ko‘riladigan moliyaviy zarar-sug‘urta ob’ekti sifatida. Kuzgi va bahorgi boshoqli don ekinlari, makkajuxori, paxta va boshqa texnik ekinlar. Sug‘urta sub’ektlari. Qishloq xo‘jalik mahsuloti etishtiruvchi xo‘jaliklarning ekinlardan kam hosil olish natijasida ko‘radigan moliyaviy zarari miqdorini-sug‘urta summasini aniqlash uslubi. Sug‘urta risklarini tahlil etish.

11-mavzu: Qayta sug‘urta qilish asoslari

Qayta sug‘urtalashning mohiyati. Qayta sug‘urtalash shartnomasining tuzilishi. Tomonlarning huquq va majburiyatlari. Qayta sug‘urtalash sohasida qo‘llaniladigan asosiy ibora va atamalar. Qayta sug‘urtalash shakllari: kvotali qayta sug‘urtalash, nisbiy va nonisbiy qayta sug‘urtalash. Fakultativ va obligatorli qayta sug‘urtalash. Chet mamlakatlarda qayta sug‘urtalashning tashkil etilishi.

12-mavzu: Sug‘urta tashkilotlarining investitsiya faoliyati

Sug‘urta kompaniyasining investitsion siyosati. Sug‘urtalovchining investitsion jarayonlarda ishtirok etish shart-sharoitlari. Sug‘urtalovchining investitsiya faoliyatini amalga oshirishning huquqiy asoslari. Pay fondiga va umumiy sug‘urtalash bo‘yicha zaxiralarni joylashtirish

13-mavzu. Sug‘urta tashkilotlarida marketing strategiyasi

Sug‘urta marketingining mohiyati, funksiyalari va tamoyillari. Xorijiy mamlakatlarda sug‘urta marketingining nazariy asoslari. Sug‘urta kompaniyalarida marketing ishini tashkil etish. Sug‘urta kompaniyalarining marketing strategiyasi.

14-mavzu. Sug‘urta tashkilotlarini boshqarish tamoyillari

Sug‘urtalovchilar mehnat faoliyatini tashkil etish asoslari. O‘zbekiston Respublikasi Fuqorolik va mehnat kodeksining mazmun mohiyati. Sug‘urta tashkiloti xodimlarning mansab vazifalari. Sug‘urta kompaniyasi xodimlari uchun ichki tartibga qoidalar to‘g‘risidagi Nizom va uning mazmuni. Sug‘urta tashkilotlarida marketing va reklama, yuridik maslahat va buxgalteriya bo‘lim xizmatlarini tashkil qilish. Anderrayterning funksiya va vazifalari. Uning majburiyatlari.

15-mavzu. Sug'urtada risk menejmenti

Risk va sug'urta nazariyasi. Risk tushunchasiga berilgan ta'riflar. Risk tushunchasi, uning mohiyati va turlari. Risklarning umumiy klassifikatsiyasi. Sug'urta risklari va ularning boshqarilishi. Risklarni boshqarish modellari. Sug'urtaga qabul qilinmaydigan risklar. O'zbekistonda risklarni boshqarish tamoyillari.

16-mavzu. Sug'urta tashkilotining iqtisodiyoti va uni moliyaviy barqarorligi

Sug'urtalovchining moliyaviy holatini belgilovchi elementlar: aktiv, majburiyat, kapital. Sug'urta tashkiloti moliyaviy natijasini baholash bilan bog'liq elementlar: daromad va xarajatlar. Sug'urta tashkiloti buxgalteriya hisobotining tarkibi: balans, moliyaviy natijalar to'g'risida hisobot va boshqalar. Sug'urta tashkiloti buxgalteriya hisobotining shakli va uni tegishli foydalanuvchilarga taqdim etish muddatlari. Sug'urta tashkilotlarining moliyaviy barqarorligiga ta'sir etuvchi omillar.

17-mavzu. Xorijiy mamlakatlar sug'urta tizimi

Jahon sug'urta bozori rivojlanishining umuiy tendensiyalari. Evropa Ittifoqi sug'urta tizimi. AQSH sug'urta tizimi. Buyuk Britaniya sug'urta tizimi. Yaponiya sug'urta tizimining o'ziga xos xususiyatlari.

18-mavzu. Sug'urtaning rivojlanish tendensiyalari va istiqboli

Sug'urta tashkilotini tuzish, davlat ro'yxatidan o'tkazish. Sug'urtalovchini tashkil etish shakllari: tarixiy, iqtisodiy va xuquqiy yondashuvlar. Tijorat asosida faoliyat yurituvchi sug'urta tashkiloti va uning o'zaro sug'urtalash jamiyatlaridan tashkilotlaridan farqi. O'zaro sug'urtalash: uni tashkil etishning tarixiy va zamonaviy shakllari. Ixtisoslashgan va universal sug'urta tashkilotlari. Keptiv sug'urta tashkiloti. Sug'urta tashklotining tashkiliy tuzilishi. Sug'urta tashklotining bosh ofisi va uning filiallari o'rtasidagi munosabatlar

III. Amaliy mashg'ulotlarlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Sug'urtaning iqtisodiy mohiyati va uning bozor munosabatlarida tutgan o'rni
2. Sug'urta munosabatlarida qo'llaniladigan ibora va tushunchalar
3. Sug'urta faoliyatini amalga oshirishning huquqiy asoslari va sug'urta kompaniyalarining tashkiliy-huquqiy shakllari
4. Sug'urta bozori va uni davlat tomonidan tartibga solish
5. Sug'urta kompaniyasining moliyaviy asoslari
6. Shaxsiy sug'urta
7. Javobgarlikni sug'urta qilish
8. Majburiy davlat sug'urta turlari va ularni o'ziga xos xusisiyatlari

9. Yuridik va jismoniy shaxslarning mol-mulkini sug'urtalash
10. Qishloq xo'jaligini sug'urtalash
11. Qayta sug'urta qilish asoslari
12. Sug'urta tashkilotlarining investitsiya faoliyati
13. Sug'urta tashkilotlarida marketing strategiyasi
14. Sug'urta tashkilotlarini boshqarish tamoyillari
15. Sug'urtada risk menejmenti
16. Sug'urta tashkilotining iqtisodiyoti va uni moliyaviy barqarorligi
17. Xorijiy mamlakatlar sug'urta tizimi
18. Sug'urtaning rivojlanish tendensiyalari va istiqboli

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1. Qishloq xo'jaligini sug'urtalash
2. Sug'urta fondining shakllanish manbalari
3. Sug'urtaning rivojlanish bosqichlari
4. Sug'urta munosabatlarida qo'llaniladigan ibora va tushunchalar
5. O'zbekistonda sug'urtaning shakllanish tarixi va rivojlanish bosqichlari
6. Sug'urta faoliyatini amalga oshirishning huquqiy asoslari va sug'urta kompaniyalarining tashkiliy-huquqiy shakllari
7. Sug'urtada tarif siyosati
8. Sug'urta bozori va uni davlat tomonidan tartibga solish
9. Sug'urta kompaniyasining moliyaviy asoslari
10. Shaxsiy sug'urta
11. Javobgarlikni sug'urta qilish
12. Majburiy davlat sug'urta turlari va ularni o'ziga xos xususiyatlari
13. Yuridik va jismoniy shaxslaming mol-mulkini sug'urtalash
14. Sug'urtaning iqtisodiy mohiyati va uning bozor munosabatlarida tutgan o'rni
15. Qayta sug'urta qilish asoslari
16. Sug'urta tashkilotining iqtisodiyoti va uni moliyaviy barqarorligi
17. Sug'urta munosabatlarida tavakkalchilikning mavjudligi
18. Sug'urta fondlarini tashkil etish va ulaming shakllanishi
19. Sug'urtani klassifikatsiyalash
20. Sug'urta bozori infratuzilmasi sub'ektlari
21. Sug'urta tashkilotlarida biznes jarayonlarini tashkil etish
22. Sug'urta tashkilotining tashkiliy tuzihnasi
23. Sug'urta tashkilotida ish yuritishni tashkil etish asoslari
24. Sug'urtaning iqtisodiyotdagi ahamiyati
25. Sug'urta munosabatlarining amalga oshish bosqichlari
26. Sug'urta fanining predmeti, ob'ekti, maqsadi va vazifalari
27. Sug'urta zaxiralaridan foydalanish bilan bog'liq atama va tushunchalar
28. Sug'urta tavakkalchiliklardan ko'riladigan iqtisodiy zararlami kamaytirish va bartaraf etishning muhim vositasi

	29. Sug'urta xizmatlaridan foydalanish doirasiga qarab klassifikatsiyalash 30. Milliy iqtisodiyotni rivojlanishida sug'urta bozorining roll 31. Sug'urta tashkilotlarida biznes jarayonlarini tashkil etish 32. Sug'urta biznesini tashkil etishga davlat tomonidan qo'yiladigan talablar 33. O'zaro sug'urtalash: uni tashkil etishning tarixiy va zamonaviy shakllari 34. Anderrayteming funksiyasi va vazifalari 35. Sug'urtaning mohiyati yuzasidan g'arb olimlarining qarashlari 36. Jahon iqtisodiyotida dastlabki sug'urta tashkilotlarining vujudga kelishi 37. Sug'urta tarift va sug'urta mukofoti 38. Sug'urta munosabatlarini notarmoq klassifikatsiyasi: ixtiyoriy sug'urta; majburiy sug'urta; majburiy davlat sug'urtasi 39. Sug'urta bozorining turlari 40. Qayta sug'urta turlari.
4	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - sug'urta haqida tushuncha, sug'urta ishining asosiy manbaalari to'g'risida ***tasavvurga ega bo'lishi*;** - sug'urtaning turlari va shakllari; sug'urta faoliyatini muvofiqlashtirish usullari; sug'urtalanovchilarning huquq va majburiyatlari; sug'urta muhiti va unga ta'sir etuvchi omillar; O'zbekistonda sug'urtaning shakllanish tarixi va rivojlanish bosqichlari; sug'urta fondlarini tashkil etish va ularning shakllanishi; sug'urta bozori infratuzilmasi sub'ektlari; sug'urta tavakkalchiligi tushunchasi; sug'urta kompaniyasida tavakkalchiliklarni boshqarish asoslari; sug'urta tashkiloti tashkiliy tuzilmas ***bilishi va ulardan foydalana olishi;*** - sug'urta mahsuloti; sug'urta tarifi va sug'urta mukofoti; sug'urta tashkiloti moliyasi; sug'urta kompaniyasining investitsion faoliyati; qayta sug'urtaning iqtisodiy mohiyati va uning sug'urta bozoriga ta'siri; sug'urta bozori va uning rivojlanish qonuniyatlari; sug'urta faoliyatini tartibga solish chet mamlakatlar sug'urta bozorining ***ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak.***
5	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • amaliy ishlarni bajarish va xulosalash; • interfaol keys-stadilar; • blits-so'rov; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlar namoyishi; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
6	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar xaqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish yoki testni topshirish.

7	**Asosiy adabiyotlar:** 1. Abduraxmonov I., Abduraimova M., Abdullaeva N. Sug'urta nazariyasi va amaliyoti. Darslik. -T.: Iqtisod-moliya, 2019. - 420 b.. 2. Anisimov A. YU. Straxovoe delo: uchebnik i praktikum dlya SPO. - M.: Izdatelstvo Yurayt, 2018. - 186 s. 3. Maslova T. Meditsinskoe straxovanie grajdan. Novshestva, vozmojnosti vtibora. - M.: 4. Yuldashev O., Zakirxodjaeva SH. Hayot sug'urtasi. O'quv qo'llanma. -T.: Iqtisod- moliya, 2019. -384 b. 5. Bektemirov A., Taniev A., Ro'zibaeva N., Sobirov I. Sug'urta ishi. Darslik.Samarqand.: SamlSI, 2022. 247 b. 6. Abduraxmonov I., Abduraimova M., Abdullaeva N. Sug'urta nazariyasi va amaliyoti. Darslik. -T.: Iqtisod-moliya, 2019. -420 b. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 1. O'zbekiston Respublikasining "Sug'urta faoliyati to'g'risida"gi O'RQ 730-sonli qonuni. 23.11.2021 yil. 2. Abduraxmonov I. Sug'urta nazariyasi va amaliyoti. O'quv qo'llanma. - T.: Iqtisod- moliya, 2018.-380 b. 3. Bektemirov A., Ruzibayeva N.X., Azimova R.I. Investitsiya va innovatsiyalar. O'quv qo'llanma – Samarqand: SamDCHTI: 2022. – 520 b. **Axborot manbaalari:** 1. www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasining hukumat portali. 2. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 3. www.cbu.uz - O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki.
8	Fan dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti O`quv uslubiy kengashining 2024-yil ___avgustdagi 1-sonli yig`ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№__________)
9	**Fan/modul uchun ma'sul:** E.A. Nozimov - SamISI "Investitsiya va innovatsiyalar" kafedrasi katta o'qituvchisi Z.H.Rafiyeva – SamISI "Investitsiya va innovatsiyalar" kafedrasi assistenti
10	**Taqrizchilar:** **Tulaev D.Yu. -** O'zbekinvest EISK AJ Samarqand viloyat fililali direktori **Aliyeva S.S.** – SamISI "Moliya" kafedrasi dotsenti, i.f.n.